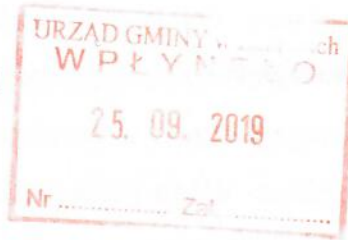

WOJEWODA MAZOWIECKI

WNP – P. 4131.10.2019.PC

Warszawa, 20 września 2019 r.

Wójt Gminy Załuski
Załuski 67
09-142 Załuski

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

Zarządzenia Nr 120.23.2019 Wójta Gminy Załuski z dnia 6 sierpnia 2019 r. w sprawie odwołania Pana Zygmunta Aleksandrowicza ze stanowiska dyrektora Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kroczewie.

Uzasadnienie

W dniu 6 sierpnia 2019 r. Wójt Gminy Załuski Zarządzeniem nr 120.23.2019 odwołał Pana Zygmunta Aleksandrowicza ze stanowiska dyrektora Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kroczewie.

Podstawą prawną do podjęcia przedmiotowego zarządzenia był między innymi artykuł 66 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 z późn. zm.)

Jak wynika z uzasadnienia do zarządzenia, odwołanie było związane z koniecznością dostosowania aktualnej sytuacji faktycznej do obowiązującego stanu prawnego. *„Przyczyną jest łączne zaistnienie okoliczności w postaci likwidacji z dniem 1 września 2019 r. stanowiska wicedyrektora w Szkole Podstawowej w Kroczewie, jak też brak kwalifikacji do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole podstawowej przez obecnego dyrektora, co łączy się z brakiem możliwości spełnienia ustawowego obowiązku w postaci sprawowania nadzoru pedagogicznego(...)”*. Zdaniem organu prowadzącego zachodziły uzasadnione przesłanki do odwołania dyrektora szkoły noszące znamiona szczególnie uzasadnionych przypadków.

W dniu 26 czerwca 2019 r. pismem znak DCI.544.2.2019.AM Kuratorium Oświaty w Warszawie wyraziło negatywną opinię w sprawie zamiaru odwołania Pana Zygmunta Aleksandrowicza ze stanowiska Dyrektora Szkoły Podstawowej w Kroczewie.

Do organu nadzoru wpłynął sygnał w przedmiotowej sprawie. W związku z powyższym Wojewoda Mazowiecki wystąpił do Wójta Gminy Załuski o wyjaśnienia i przekazanie oryginału Zarządzenia. W dniu 23 sierpnia 2019 r. doręczony został oryginał zarządzenia wraz z wyjaśnieniami, w którym Wójt podtrzymał argumenty podnoszone w uzasadnieniu.

W wyniku przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego oraz analizy treści zarządzenia pod względem zgodności z prawem, organ nadzoru ustalił, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe organ, który powierzył nauczycielowi stanowisko kierownicze w szkole w przypadkach szczególnie uzasadnionych, po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty, może odwołać nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia. Ustawodawca zezwala na odwołanie z funkcji dyrektora szkoły w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia obwarowując to zdarzenie przesłanką formalnoprawną w postaci konieczności zasięgnięcia opinii Kuratora Oświaty, a także przesłanką materialnoprawną określoną, jako "przypadek szczególnie uzasadniony".

W orzecznictwie sądowym wskazuje się bowiem, iż odwołanie w trybie ww. przepisu stanowi instytucję wyjątkową. Oznacza to, że wystąpić musi zdarzenie nadzwyczajne, destabilizujące działalność szkoły i wywołujące konieczność natychmiastowego odsunięcia dyrektora od kierowania szkołą, ponieważ dalsze sprawowanie przez niego tej funkcji godziłoby w interes publiczny. Szczególne przypadki, o jakich mowa w omawianym przepisie, to nie takie które w subiektywnym odczuciu organu prowadzącego placówkę oświatową są szczególne, tylko takie, które obiektywnie powodują destabilizację pod względem dydaktycznym, wychowawczym czy opiekuńczym jednostki oświatowej, gdzie jedyną możliwością zapobieżenia takiej sytuacji jest odwołanie dyrektora w trakcie roku szkolnego. (wyrok NSA z 20 kwietnia 2016 r. nr I OSK 3346/15).

Pojęcie „szczególnie uzasadnionych przypadków” winno być rozumiane wąsko i oznaczać takie sytuacje, w których nie jest możliwe pełnienie przez daną osobę funkcji kierowniczej, a konieczność natychmiastowego przerwania jego czynności jest niezbędna ze względu na zagrożenie interesu publicznego. Zagrożenie to musi być na tyle istotne, że nie pozwala na dalsze wykonywanie obowiązków przez daną osobę. „Przypadki szczególnie uzasadnione” dotyczą sytuacji drastycznych, rażąco sprzecznych z celami powołania na stanowisko, a więc innych od

tych, dla których przewidziany jest „normalny” tryb odwołania ze stanowiska z końcem roku szkolnego w trybie art. 66 ust 1 pkt 1a-c. (wyrok NSA z 22 listopada 2016 r., I OSK 1592/16).

W omawianym zarządzeniu przyczyną odwołania ze stanowiska dyrektora był fakt nieprawidłowego nawiązania stosunku pracy.

Z analizy dokumentów zebranych w postępowaniu wyjaśniającym wynika, że Pan Zygmunt Aleksandrowicz nie posiadał kwalifikacji do nauczania w szkole podstawowej, ale mógł zostać powołany na stanowisko dyrektora, jako osoba niebędąca nauczycielem. Tak, zatrudniony dyrektor jest pracownikiem samorządowym, co wprost wynika z art. 7 Prawa oświatowego, stanowiącego, że status pracowników niebędących nauczycielami, zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego określają przepisy o pracownikach samorządowych. Dyrektor menadżer nie może jednak sprawować nadzoru pedagogicznego w szkole. W takim przypadku zgodnie z art. 62 ust. 3 Prawa oświatowego, nadzór pedagogiczny sprawuje nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze w szkole.

Tymczasem z dokumentów, dołączonych przez Wójta do wyjaśnień wynikało, że mimo iż formalnie nie doszło do zatrudnienia Pana Zygmunta Aleksandrowicza na stanowisku nauczyciela, Wójt pismem z 31.08.2017 r. potwierdził mu warunki pracy na stanowisku dyrektora-nauczyciela, tj. poinformował o wysokości pensum oraz wynagrodzeniu ustalonym na podstawie Karty Nauczyciela.

Dnia 5 sierpnia 2019 r. Panu Zygmuntowi Aleksandrowiczowi przekazano dokument zawierający porozumienie dotyczące zmiany obecnych warunków pracy i płacy. Jednakże w dniu 6 sierpnia 2019 r. Pan Zygmunt Aleksandrowicz poinformował Wójta, że nie zaakceptuje warunków wskazanych w porozumieniu. Wówczas Wójt, zarządzeniem Nr 120.23.2019, odwołał Pana Zygmunta Aleksandrowicza ze stanowiska dyrektora Szkoły Podstawowej w Kroczewie. Zgodnie z art. 66 ust. 2 Prawa oświatowego Wójt wystąpił o opinię do kuratora oświaty. Opinia Kuratora Oświaty w sprawie zamiaru odwołania Pana Zygmunta Aleksandrowicza ze stanowiska dyrektora szkoły była negatywna.

W ocenie organu nadzoru powyższy stan faktyczny nie stanowił uzasadnionej szczególnej przyczyny w rozumieniu art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe do odwołania ze stanowiska dyrektora. Zgodnie bowiem z art. 10 ust. 1 pkt 6 prawa oświatowego organ prowadzący wykonuje czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły. Nieprawidłowe działania organu prowadzącego szkołę w zakresie powierzenia stanowiska i nawiązania stosunku

pracy nie mogą stanowić przesłanki do odwołania Pana Zygmunta Aleksandrowicza ze stanowiska dyrektora ww. szkoły w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.

Taką przesłanką nie może być również podnoszona przez Wójta okoliczność, iż *„Z dniem 1.09.2019r. w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kroczewie ze względów ekonomicznych i prawnych nie będzie możliwe utworzenie stanowiska wicedyrektora w SP w Kroczewie z uwagi na fakt, iż z dniem 1 września 2019 r. w w/w Szkole utworzonych będzie 11, a nie jak dotąd 12 oddziałów, co jest wynikiem likwidacji oddziałów gimnazjum”*.

Wskazać należy, że Wójt, proponując dyrektorowi zmianę warunków pracy w drodze porozumienia, musiał liczyć się z możliwością, że strona może przyjąć zaproponowane warunki, wówczas zatrudnienie wicedyrektora byłoby konieczne. Zatem złożona dyrektorowi propozycja zawarcia przedmiotowego porozumienia, wiązała się bezwzględnie z poniesieniem kosztów zatrudnienia wicedyrektora. Dlatego, zdaniem organu nadzoru, uzasadnienie odwołania dyrektora nie koresponduje z działaniami podjętymi przez Wójta.

Faktycznie przepis art. 97 ust. 1 Prawa oświatowego nakłada na organ prowadzący obowiązek utworzenia stanowiska wicedyrektora w szkole liczącej co najmniej 12 oddziałów, jednakże wskazać należy, że przepis ten nie uniemożliwia utworzenia takiego stanowiska w szkole liczącej mniej niż 12 oddziałów, na co zwrócił uwagę Mazowiecki Kurator Oświaty, wskazując w swojej opinii, że *„Brak dwunastu oddziałów w szkole czy zapisy w statucie szkoły nie są przesłankami uniemożliwiającymi organowi prowadzącemu powołanie na stanowisko dyrektora osoby niebędącej nauczycielem i utworzenie stanowiska wicedyrektora”*, dodać należy, że względu chociażby na treść cytowanego powyżej art. 62 ust. 3 Prawa oświatowego.

W przedmiotowej sprawie, istotny jest również fakt, że Pan Zygmunt Aleksandrowicz był dyrektorem tej placówki od 1 września 2017 r. (Zarządzenie Nr 120.34.3017 Wójta Gminy Załuski z dnia 8 sierpnia 2017 r. w sprawie powierzenia stanowiska Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kroczewie) i przez dwa lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019 pełnił swoją funkcję.

Zatem błędna podstawa nawiązania z nim stosunku pracy, nie miała żadnego wpływu na funkcjonowanie szkoły, a Wójt w uzasadnieniu odwołania dyrektora nie przedstawił żadnych zastrzeżeń co do jego pracy. Ponadto odstęp czasowy pomiędzy nieprawidłowościami (Wojewoda wskazał na błędną podstawę nawiązania stosunku pracy już przy piśmie z dnia 21 lutego 2019 r., a Mazowiecki Kurator Oświaty przy piśmie z dnia 26 kwietnia 2019 r.), a reakcją organu (6 sierpnia 2019 r.) oraz propozycja Wójta zawarcia porozumienia w sprawie warunków pracy,

stanowi dodatkowy argument przemawiający za uznaniem, iż nie zachodziła konieczność natychmiastowego przerwania wykonywania funkcji dyrektora.

Mając powyższe na uwadze, organ nadzoru uznał, że stwierdzenie nieważności przedmiotowego zarządzenia jest konieczne i uzasadnione, albowiem w sposób istotny narusza ono przepisy prawa. W tym stanie rzeczy należało stwierdzić nieważność podjętego aktu.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od daty doręczenia, za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie zarządzenia z mocy prawa, z dniem jego dostarczenia.

WOJEWODA MŁCZOWIECKI

Zdzisław Sipiера